

คอลัมน์: บทความรับเชิญ อธิการบดีกล่าวเล่าเรื่อง: คณะพยาบาลศาสตร์ มอขอ*

พิมล กลกิจ ปร.ค.**

บทคัดย่อ

บทความนี้ ที่งานบรรณาธิการได้คัดลอกจากบทความชื่อ “คณะพยาบาลศาสตร์ มอขอ” เขียนโดยท่านอธิการบดี ศาสตราจารย์ ดร. พิมล กลกิจ เพื่อเป็นที่ระลึกในหนังสือ “ครบรอบ 20 ปี คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2534”

จึงขอนำมาเผยแพร่ในคราวนี้ที่เป็นวาระครบรอบ 51 ปี แห่งการสถาปนาคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อรำลึกถึงคุณูปการที่ท่านเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการก่อตั้งคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นการพลิกโฉมการศึกษาพยาบาลให้เข้าสู่ระบบอุดมศึกษาอย่างแท้จริง ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และเป็นแห่งแรกของประเทศไทย อีกทั้งเป็นการเฉลิมฉลองในโอกาสแห่งการดำเนินการวารสารคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในปีี่ 45 ของการร่วมกันสร้างคุณค่าวิชาการพยาบาลของเรา

คำสำคัญ: อธิการบดี ผู้ก่อตั้งคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพ (JNSH) วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มข.

*จาก: พิมล กลกิจ. คณะพยาบาลศาสตร์ มอขอ. ในหนังสือครบรอบ 20 ปี คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2534

**ศาสตราจารย์ อธิการบดี มหาวิทยาลัยขอนแก่น, พ.ศ. 2512-2518

The column: An invited article

A remark from the former president: Faculty of Nursing, KKU

Bimala Kalakicha Ph.D.*

Abstract

This article has been reproduced by the editorial staff from an article titled “Faculty of Nursing, KKU”, which was written by the former president, Professor Dr. Bimala Kalakicha in the book “the 20th anniversary of the Faculty of Nursing, Khon Kaen University, 1991”.

We would like to re-publish this for celebration of the 51st anniversary of establishment of the Faculty of Nursing, Khon Kaen University, to commemorate his important role of contribution in founding of the Faculty of Nursing, Khon Kaen University. This is a real transformation of nursing education into a higher education system at Khon Kaen University and as the first time of nursing education system in Thailand. It is also a celebration of the occasion of the Journal of the Faculty of Nursing, Khon Kaen University in its 45th year of jointly creating nursing academic value for all of us.

keywords: A former president; The founder of the Faculty of Nursing, Khon Kaen University; Journal of Nursing and Health Sciences (JNSH); Journal of the Faculty of Nursing, KKU.

*From: Bimala Kalakicha. Faculty of Nursing, KKU. In: The 20th anniversary of the faculty of nursing, Khon Kaen University, 1991

**Professor, A former president, Khon Kaen University, A.D. 1969-1975

“คณะพยาบาลศาสตร์ มอช”

ยังจำได้ว่าประมาณ พ.ศ. 2515 เมื่อเราได้มีโอกาสรับเสด็จฯ สมเด็จพระบรมราชชนนีสมเด็จย่าของประชาชน เยี่ยมมหาวิทยาลัยฯ โดยเฉพาะคณะพยาบาลศาสตร์ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา ทอดพระเนตรกิจการของท่านได้ทรงแนะนำวิธีการดำเนินงานของคณะของเราที่เพิ่งเริ่มต้นใหม่ ๆ แก่ท่านคณบดีขณะนั้น คือ ท่านอาจารย์สายหยุด นิยมวิภาต นับว่าเป็นโชคชัยของมหาวิทยาลัยอย่างยิ่ง

เราไม่ลืมวันสำคัญที่สภามหาวิทยาลัยขอนแก่น นำโดย ท่านนายกสภาฯ ศาสตราจารย์ม.ร.ว. จักรทองทองใหญ่กราบบังคมทูลฯ เกล้าฯ ถวายปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ทางการพยาบาลแด่สมเด็จพระเจ้าในโอกาสแรก เมื่อ พ.ศ. 2515 ข้าพเจ้ายังจำได้ว่าเราต้องชี้แจงให้คณะกรรมการกฤษฎีกาทราบถึงความมุ่งหมายที่ต้องมีพระราชบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องปริญญาทุกชั้นตอน ตั้งแต่ปริญญาบัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิตของคณะพยาบาลศาสตร์ประกาศก่อน แม้จะฟังดูใหม่ ๆ ก็ตาม เพราะคณะกรรมการกฤษฎีกาตั้งในเรื่องการที่มหาวิทยาลัยขอนแก่นอนุมัติปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ทางการพยาบาลเมื่อมหาวิทยาลัยยังไม่ได้ผลิตบัณฑิตเลยก็ตาม คณะกรรมการจึงเข้าใจ

บัดนี้เรามาถึงอีกก้าวหนึ่ง เพิ่งฉลองครบรอบ 15 ปี ไม่นานมานี้เอง ใบงานประกอบด้วยการสัมมนาการบรรยายพิเศษ นิทรรศการทางวิชาการและกิจกรรมพร้อมด้วยการบายศรีสู่ขวัญแก่ผู้มีพระคุณ และแขกผู้มีเกียรติ ฉลองด้วย “คืนราตรีสีฟ้า” 27 มิถุนายน 2529 เวลาได้ผ่านไปไวเกินคาด แต่เมื่อพิจารณาถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่คณะได้กระทำมานอกจากการผลิตบัณฑิตแล้วยังมีการปฏิบัติให้แก่สังคมและชุมชน ทั้งในภูมิภาคอีสานและทั่วไปทั้งในและนอกประเทศ การร่วมมือกับนานาชาติ โดยเฉพาะการเอื้อเฟื้อทางวิชาการให้แก่สถาบันในประเทศใกล้เคียง คณะพยาบาลศาสตร์ของเราไม่เพียงแต่เตรียมให้เกิดความพร้อมแก่ศูนย์การ

แพทย์ของมอชเท่านั้น ยังให้ความร่วมมือกับสถาบันอื่นเรื่อยมา

มีเหตุการณ์หนึ่งที่เกิดขึ้นในมหาวิทยาลัยของเราเมื่อประมาณ พ.ศ. 2516 ซึ่งฝ่ายพยาบาลของเราได้มีส่วนช่วยอย่างมากให้ผ่านไปด้วยดี คือเมื่อศาสตราจารย์หัวหน้าทีมอาจารย์นิวซีแลนด์ที่รัฐบาลนิวซีแลนด์ได้ส่งมาช่วยมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะทางคณะเกษตรศาสตร์ ชื่อรอน ชะวอส (Professor Ron Schwass) เกิดป่วยกระทันหันด้วยโรคหัวใจอาการหนักมาก อาจารย์ของเราและโรงพยาบาลขอนแก่นเห็นควรรีบส่งท่านเข้ารับการรักษาในกรุงเทพฯ บังเอิญข้าพเจ้าปฏิบัติราชการอยู่ในกรุงเทพฯ ขณะนั้น ได้ติดต่อกับทางสถานทูตนิวซีแลนด์ได้ส่งเครื่องบินทหารอเมริกันจากออสเตรเลียรับส่งศาสตราจารย์ผู้นั้นถึงโรงพยาบาลเนอสซิงโฮมได้ทันการณ์ ฝ่ายพยาบาลของเราได้ร่วมเดินทางควบคุมคนไข้ซึ่งเป็นโรคหัวใจไปตลอดจนถึงมือในแพทย์ซึ่งทางสถานทูตได้เตรียมไว้ได้เรียบร้อยพ้นภัยซึ่งเราตั้งใจโล่งใจได้มีหนังสือถึงเราในเวลาต่อมาเกือบ 20 ปีภายหลัง ดังต่อไปนี้

(สำเนาถ่ายทอดจดหมายเป็นภาษาไทย)

วันที่ 10 กรกฎาคม 2530

ศ.พิมล และคุณชาวเพื่อนรัก

ขอบคุณมากที่ร่วมโศกเศร้ากับเราในการสูญเสียคุณรอน (Prof. Ron Schwass) ที่รักยิ่งของเราไปอย่างกะทันหัน ดีใจที่คุณด็อกเตอร์ เอ็ดเวิร์ดส์เพื่อนเราได้หาทางติดต่อกับคุณจนได้เรียนให้คุณทราบเรื่องนี้ ดิฉันเองไม่มีจิตใจจะเขียนถึงใคร ๆ ในเรื่องนี้ไหว ดิฉันถือโอกาสนี้ขอบคุณทั้งสองตลอดไป ในเรื่องที่ คุณเคยช่วยคุณรอนได้เดินทางจากขอนแก่นมาถึงโรงพยาบาลเนอสซิงโฮมในกรุงเทพฯ พบหมอได้ทันเวลาตอนที่เขาป่วยหนัก

ถ้าปราศจากความกรุณาจากคุณครั้งนั้นแล้ว ดิฉันไม่มีหวังจะได้ตัวเขากลับมาบ้านอยู่อย่างมีความสุขพร้อมลูกหลานตลอดมาจนบัดนี้ คุณทั้งสองมีพระคุณแก่ดิฉันเหลือเกิน ขอให้คุณพระจงคุ้มครองคุณและ

ครอบครัวตลอดไป

ดิฉันขอขอบคุณอย่างยิ่งที่เราได้กลับมาอยู่ที่กรุงเวลลิงตัน ก่อนการเสียชีวิตของคุณรอน รู้สึกดีใจมากที่ได้มาอยู่ใกล้ลูกหลานที่เราได้ตั้งบ้านอยู่ที่นี่ พวกเขาได้ช่วยปลอบใจและช่วยดูแลดิฉันเป็นอย่างดีอยู่หลายเดือนที่เพิ่งผ่านมา ลูกของแอนนี่ตอนนี้อายุได้ 9 ขวบและ 6 ขวบแล้ว ส่วนลูกสาวของแคชรีนโตเป็นสาวแล้วทั้งคู่ เวลาได้ผ่านไปเร็วเหลือเกิน ตั้งแต่เราจากขอนแก่นมา

เมื่อตีกลาส เอ็ดเวิร์ดส์ กลับมาถึงนิวซีแลนด์ ในไม่ช้าคงมีข่าวจากเมืองไทยและเมืองลาว บอกให้แก่เราหลายเรื่องแน่ เมื่อรำลึกถึงเวลาที่เรเคยอยู่ด้วยกันที่ขอนแก่นอย่างมีความสุขพร้อมด้วยประสบการณ์ที่คุณรอนได้รับการช่วยเหลือจากมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ด้วยความรักยิ่งจากดิฉัน
 มาร์กาเร็ต

เป็นครั้งแรกที่เราเปิดเผยเรื่องนี้เป็นอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นเมื่อใดก็ได้ คุณมาร์กาเร็ต (Mrs, Margaret Schwass) ภรรยาของศาสตราจารย์ชะวอสได้ตอบหนังสือของเราเมื่อเราได้แสดงความเสียใจไปถึงเขาเนื่องในการสูญเสียสามีไปเมื่อต้นปี 2530 ภายหลังที่ศาสตราจารย์ชะวอสได้มาช่วยมหาวิทยาลัยอยู่หลายปี แล้วกลับไปในสถาบันเดิมที่นิวซีแลนด์ ทั้งได้เดินทางไปช่วยเหลือประเทศอื่นๆ อีกหลายแห่ง ทางสภามหาวิทยาลัยขอนแก่นได้มีมติอนุมัติให้ปริญญาวิตยาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ทางการเกษตรแก่ศาสตราจารย์ชะวอส แล้วเมื่อ พ.ศ 2517

ในสุดท้ายนี้ ข้าพเจ้ายินดีที่มีโอกาสได้ร่วมฉลองอายุครบ 20 ปีของคณะและขออวยพรให้กิจการของคณะได้ขยายตัวด้วยความเข้มแข็งและหนักแน่นในก้าวต่อไปข้างหน้า ด้วยเกียรติ และศักดิ์ศรีแห่งแรกของประเทศ